

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto . 2 . 40
 „ „ „ „ polu leta . 1 . 20
 „ „ „ „ četrt . — . 70
 Za „oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne trislopne vrste:
 8 kr. če se tiska 1 krat
 7 „ „ „ 2 krat
 6 „ „ „ 3 krat
 Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolinu, V okolici: Na Opčinah v Isteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sancin M. Magdalen z. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

Vabilo.

Politično društvo „Edinost“ za tržaško okolico bode imelo drugo nedeljo 17. tega m. o 10 uri zjutraj v mestni čitalnici XV. občni zbor.

Dnevni red:

1. Branje in potrdilo zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Obravna zaradi lista „Edinosti.“
3. Posamezni nasveti in predlogi.

Naprošeni so vsi čestiti udje, da se obilo zborovanja vdeleže, ker bode jako važno.

Pri sv. Ivanu, 12. junija 1877.

Odbor.

TO DA....

Do te besede so se pletli pogovori, s katerimi je Slovan svoje stališče opisaval in oziral se v prihodnost, katera mu je zagotovljena. Pri vseh dobrih nadejih in lepih mislih bila je pristavljena zagodna beseda, *to da....* dalje govoriti se ni smelo in se ne sme, treba se je okrog ozreti, ako morda ni mej vrednimi kdo nevrednež, ki bi iškarjotski služil svojem namenu. Pozno 1877 letno spomladansko solnce je začelo svoje žarke huji in močnejši v slovansko lipo vpirati, razni vrtnarji skušajo z revnimi štorjami in družimi preprogami vloviti gorke solnčne žarke, da bi škodovali košati slovanski lipi, katera osenčuje krog stoječe prtlikovce in jih je po nekoliko uže davno prerastla, *to da....* zavire ostanejo osramočene in noveljavne, ker jih naravna moč zavrača.

Ozrimo se na naše brate Čehe; kedo je še toliko prebil, kako pritiska vlada nanje, poslala jim je celo generala Kolerja po Hajnovem načinu *to da....* oni stojé danes na istem mestu vtrjeni v borbi za narodno pravo nepremagani in nevpogneni. Še se poskuša na razne moderne načine jih v klado stisniti, *to da* še stojé nepremakljivo ko skala v morji, v katero se grmeči valovi brez vspeha zaganjajo. Za vse preganjanje in tlačenje je ostal neizbrisljiv spomin, kateri bode v slovanski zgodovini kazal potomcem, kako si je narod

slavo priboril, kako se je držal in s kakimi sovražniki je bil boj. Ta spomin pa, ko se stvar na bolje obrne, zarodi tudi zavest, *to da* ne bo se moralo Slovanom očitati, da so zatiraleci ali celo nepravilni grozoviteži, naučili so se od zatiralecev prejšnjih časov, in ako se bode tako orožje rabilo, kakoršno so oni rabili, ne bode to krivica, *to da....*

Na Kranjskem, v deželi sredi Slovenije, pase se tevtonski ris predrzno mej mirnimi čedami, *to da....* Slovenec je le zatiran, moč se rabi pred pravico, to nam je pokazala briška volitev kupčijške zbornice in čarovni ples, v katerem so se vrtele vse osebe na Kranjskem, ktere pihljaj orlove perute hladi, *to da....* osramoti se tudi nepošteno orožje, izdajice in renegatje, katerih se prav na Kranskim ne manjka, oblekó zopet staro obléko, ali brez veljave, cenil bo narod stanovitne značaje toliko mej uradniki, kolikor mej učitelji. Vže zdaj bi se dalo z energijo nekaj napraviti, nemčursko ozidje bi se razvalilo v prah, *to da....* sčasoma popadajo zadnji stebri in stali bodo razvaline, kakoršne zapazuje narod še danes po več krajih Slovenije, ktere označujejo nekdanjo krutost in tiranstvo, bile so mogočne trdnjave tistega stoletja, ali danes so le še podrtija in še ta zgine, enako propade nemčurstvo na Kranjskem, *to da....* treba bode delati, da se stare glava škodljivemu mrčesu, ki vjeda v zdravo naše telo.

Na jugu se izvršava štiristoletna želja zatirane raje, naših bratov; madžarska vročina se je ohladila, rožljali so se sabljo in strašili vse vprek, napihovali se enako žabi v bazni, *to da....* prihral je severni veter, da se je vse poskrilo; Madžarom je srce v hlače palo, honvedi, metraleze in bog ve kako orožje so na papirji proglaševali, vse je na mestu in hudomušni Madžar je ostal... strašilo v prosu. Ni še konca, Madžarom ima priti še druga doba, ko pade Turčija britkej osodi v roke, ko se s zemljevida Evrope zbrise turško barbarstvo, pritisne tudi prijatelje Turčije enaka osoda, *to da....*

In ako v zatuhlej tamnici veni pošteno srbsko srce Dr. Miletiča, ako je po madžarski krutosti Kasapinovič v ječo vržen bil, ž njim najodličnejši narodnjaki, to ne koristi madžarski vladi, ktera je vdarjena z slepoto, to koristi le Slovanstvu, ki bode kasneje sodilo zatiraleca s tribune v svojej zmagi in

slavi. Mi Slovani, zlasti Slovenci, bili bi vže davno potrti in mitična stvar, *to da....* in od tod pričakujemo tudi daljšega zavetja. Ako se ozremo na jug in gledamo zgodovino in statistiko žrttev, smemo z veseljem vsklikniti: Tekla je kri in bode še tekla za svobodo in spirala črni madež na belej sliki Slovanstva, proti vsej sili nemčurstva in madžarskega sorodstva, *to da....*

Bliža se osodepolni čas, v katerem bode Avstrija pritirana do propada, ako bode madžarsko šepetanje poslušala in hodila po trohnelem mostu v zlati grad iluzij, *to da....* še je pri dvoru visoka oseba, ki previdi vso situacijo in gotovo kljub vsem pritiskom od madžarske in protislovanske svojati, zmagaja in reši dvanajsto uro pogube državo. Slovanov v Avstriji so se začeli bati bolj od kedaj, vse obrača oči na jug z zahvalo ruskemu narodu, da je v sili pritekkel na pomoč zatiranim bratom. Koliko solznih oči se je na sever obrnalo, ko je zmedena diplomacija stvar zavláčevala, koliko srčnih zdihljajev se je iz teških prs odtrgalo, našli so posluh, beseda je postala mesó, čez Donavo švigajo bliski, v Črnejgori odmevajo od pečin gromi pušk, lesketa se hanžar v krepki roki, ki je v lunnem svitu prisegala osvetiti kri svojih bratov. Truma orlov se podi po sinjej višavi, pod njimi svetijo se rudeča turška pokrivala, njih rop, to vedó to jim je dala narava, njih starci so to v gnezda prinesli, mladiči zopet dalje in tako bode zdaj izvršeno, Turške države v Evropi je konec, še hočejo izvršetek nekteri zavirati, *to da....*

Slovani v Avstriji spremljamo svoje brate povsod na krvaven potu, našega čuta ne more konfiscirati noben državni pravdnik, želimo jim zmago na zmago, ker to vkrepi tudi ubogo Avstrijo in nam zagotovi pod Habsburškim žezlom srečno in svobodno življenje. Morda bi se bilo to vže vse vresničilo, Slovincem bi se ne vrivala nemščina, šole bi bile na narodni podlogi, kupčija in obrtnija bi cveteli, ne bila bi Laibacherica polna dražb posestev ubogega kmeta, ne bilo bi cel koledar izdajic, morda bi bil Dežman prvi komedjant v narodnem gledišči, *to da....*

To da, ker smo bili Slovenci vedno le na steno pritiskani, razkosani, nevedni in zaspani, moramo to vse zopet popraviti, delati na vse načine leto na leto vspešneje.

Turški prijatelji: nemčurji, lahoni in madžaroni pa naj izvedo, da pride po dežji solnce, ki ogreva narodno zavest, močno drevo, mršesi mu ne morejo več škodovati, niti ni nemčurska suša. Slovenec bodi vesel, raduj se dobe, ki ti prežene črne oblake tužnega robovanja, to da ne zabi onih, ki so vzeli stvar v roke, onih severnih bratov, ki svetijo z ljubeznijo do naroda, brat z bratom v slovanski vzajemnosti. *To da*
.....
..... Bog jih živi!

MIRIDITJE.

II.

V dokaz, da so Miriditje vedno svoj značaj ohranili, navajamo tu samo eno dogodbo, kakoršnih bi lahko sto navedli. Več Miriditov gre nekega večera z škadarskega bazarja (trga) proti domu; zunaj mesta najdejo na nekem drevesu blizu turške mošeje truplo nekega frančiškana. Več mladih Turkov, kateri so imeli izlet v bližno okolico, srečalo je, ko so se vračali v Škadar, starega frančiškana in so ga za šalo umorili in obesili. Miriditje so ga z drevesa suli ter spodobno zakopali. Tri dni potem ni šel noben v Škadar na bazar.

Četrto jutro so Turki našli na istem mestu obešenega turškega popa one mošeje, kder je bil franciškan umorjen, vrata so bila razbita in mošeja onesnažena, ko pa oči dvignejo, zapazijo na hodniku visokega minareta drugega popa, ali ne kakor po navadi, da bi verne Turke h molitvi klical, ampak imel je veliko pipo ter pil tobak, kar je zopet omadeževalo mošejo. Turki kličejo in ga karajo, ali on se ne meni, zdaj gredo nekateri na visoki minaret in o vrag! — ko so ga ugrabili, bil je prasec, najnasprotniša žival koranu, oblečen v popovo obleko, kar je zopet skrunilo svetost turške mošeje.

Tako so Miriditje maščevali svojega misijonarja.

Kedor hoče njih zgodovino poznati, mora preiskati politične stvari ob času padca rimskega cesarstva in nastopa Karola velicega, pod katerim se je plemstvo razširilo in utrdilo. Miriditje so razdeljeni v pet okrajev, po albaneško (bairak). Na čelu vsakega bairaka sta dva načelnika, katera v vojni nosita zastavo ter je eden izmed obeh h krati vojvoda in zastavničar. Prvi in stariši je tudi sodnik svojega okraja, ter predseduje raznim skupščinam, katere so sestavljene iz gospodarjev odličnih družin, ki so gosposki stan.

Vojvodska in barjaktarska čast je dedinska pravica tako, da jo za očeti podedovajo njih sinovi. Ako bi ne imel umrli sina, komer bi svojo mesto zapustil, pride na njegovo mesto najstariši mož iz rodovine. Gospod vseh petih okrajev pa je knez, katerega zovejo kapitan, on je čuvar vseh pravic in privilegij, ter najvišji vrhovni poveljnih armadi.

Miriditje nemajo pisanega, ali tiskanega zakonika, oni imajo ustmeno postavo-

dajstvo, kateremu pravijo kanut ter si od roda do roda dalje ohranijo svoje ustmene zakone. Ako bi zgodovinarji njih zakon in običaj studirali, primerili bi ga nekdanjim Longobardom. Njih šege so še podobne azijskim narodom, a katoliška vera jih je vže precej premenila.

Vsi Miriditje so katoličani in pri vsem prizadevanji duhovščine je ostalo njih mejusobno kaznovanje časi divje. Da se Slovenci v tem važnem času seznanimo s južnimi našimi brati, ker doslej ni take prilike bilo, hočemo navesti njih družinsko življenje.

Žena je pri Miriditih skoraj do živali ponižana, ona mora vsa teška dela v hiši in zunaj hiše opravljati, ona ne sme k drugim v hiši sestiti, ko ni moža ali sina vpricho. Hči je največji zaklad roditeljem, drže jo na domu, dokler le morejo; kedor jo hoče za ženo vzeti, treba je, da jo tako rekoč kupi, tu ima denar prednost. Ko jo pa v hišo pripelje, osvoji si jo kakor sužnjo in tako tudi nje otroci. Tudi jim zakon ne prepoveduje imeti več žen, ako bratu brat umrje, podeduje on po njem z drugim tudi njegovo ženo; ako je nje oče ne vzame k sebi, služi bratu umrlega moža ko priležnica ter je tej v vsem popolnem enaka. Tudi se nahajajo oženjeni, ki odkupijo od kakega ubogega ali skopega človeka hči in je v svojo hišo pripeljejo i drug zopet odpelje komu družemu ženo, a ne da bi se od svoje ločil; enako odpeljejo hčere in žene vsi oni mladeniči, kateri so ubogi, ker ne morejo se svojo doto žene dobiti.

Ker njih zakon mnogoženstvo ne zabranja pridiga duhovščina vedno proti tej napaki ali vse nič ne pomaga, večkrat tacega človeka prekolnejo in iz katoliške cerkve pahnejo, ali to si navadno malo h srcu vzame, dokler ne pride smrti čas. Ko se mu smrt bliža, povrne se vsak zopet k veri, vsak kliče duhovnika, ki v sili priteče, da ga previdi z sv. zakramenti in mu tako podpiše veljavni popotni list na drugi svet.

Največja sramota je za družino, ako umre iz cerkve pahneni, ker ga ne pokopljejo na navadno pokopališče, Miriditje imajo tacega za neumrlega in mej njimi vlada trdna vera, da se tak ponoči iz groba vrača in hodi po hišah otrokom kri pit. Ni skofovi pastirski listi, niti ni pridige jih od te vraže ne odvrnejo; tacega mrtveca izkopljejo, srce iz njega vzamejo ter ga z ostrim železom v zemljo pribijejo, da se ne bode mogel več iz jame vračati.

Žalostna je ta zgodovina, ali treba jo je zabilježiti, ker je nam iz zanesljivega vira podana; bil je namreč te dni v Trstu mlad duhovnik na potu v misjonsko semenišče v Verono, on je Dalmatin z imenom Pavlevič, ki je pri Miriditih dalje časa bil. Pravil je, da je v tamošnjih gorah ta vraža tako vtrjena, da večkrat celo duhovniki in menihi pri izkopavanju mrliča pristujejo in so priča kanibalske surovosti.

Dopisi.

Iz Barkovlj 3. junija.

Korist dohoda državnih poslancev.

Nihče ne bode dvomil, da je bil pohod državnih poslancev le memogrede, kajti prave študije so se le tam delale, kjer se kaj umetnega vidi, namreč v ladjedelnici in noveji luki. Obedi in veselice niso za študije slabih časov, kjer šampanjec teče in se torte vrsté, tam ni pomanjkanja in siromaštva. Kaj, ako bi se bili visoki gosti potrudili v okolico gledat delo in muke kmeta, ako bi se bili potrudili v siromašna stanovanja ubogih delalcev, v ekonomične kuhinje, kako se tam je, da si prihrani ubogi delalec za stanovanje in za druge družinske potrebe. Kaj veljavno bi bilo, ako bi si bili nekateri visoki gostje dali pretolmačiti „La Verità“ ter pokukali nekoliko v počeno kolibo, ako bi jim kedo moral pojasniti knjige in zapisnike magistrata.

Vse to bi bilo jako koristilo. Zagotovljeni pa smemo biti, da se od strani poslancev ni vse verjelo, kar so jim nekateri gospodje na uho trobili. Kedo da je najbolje studiral zadeve Trsta in okolice, to so bili prav slovenski poslanci in vrli naš g. Nabergoj si je v tej stvari največ prizadeval, da je pokazal z gospodom Pfeiferjem dvornemu svetovalcu g. K... ki je tudi referent v davkarskih stvareh, pusti Kras, ki ga tržaški okoličan potom na obrazu obdeluje. Razložil mu je, v katere razrede je zemlja cenjena, to je naredilo velik vtis na dvornega svetovalca, čudil se je in majal z glavo, da se od tako pustih krajev davek plačuje, zdelo se mu je neverjetno. Tukaj se izgledujte, okoličani, koga ste za poslance zbrali, kako se on trudi za vaše koristi, noben laški meščan ne bil tega bi storil, odprite oči vi, Križani, naj vam padejo lupine raz glavo, spoštujte moža bolje nego ste ga do sedaj, ko ste poslušali vse vrste zakotnih pisarjev rajji, nego domačega poštenjaka.

Bil bi morda Palese ali dr. Benko kaj za vas storil? imate li kaka dela od teh pokazati? ničesa, g. Nabergoj pa je za vas mnogo storil in še bode, za to, ker ima srce za okolico. Da je g. Nabergoj povabil dvornega svetovalca na Kras, to ima velik pomen temveč, ker se bode začela v državnem zboru obravnava o davkih. K takemu pohodu čestitamo mi gg. Nabergoju, Pfeiferju in dvornemu svetovalcu, da so pogledali v istini v reve in nadloge tržaške okolice, ter da bodo zagovarjali v državnem zboru naše koristi. Zakličemo tedaj za dobro misel in vspešno idejo g. Nabergoju na mnogaje leta živio !!!

V Rojanu dne 6. junija.

Petje pripomore najbolj k vzajemnosti in izobraženosti, to trdijo sami Nemci, ki so se s petjem začeli spoznavati in družiti. Naša tržaška okolica je jako bogata s pevci, lahko je ponosna, da ima stotine izšolanih pevcev, krepke in čiste glasove, kar se je

Nabrežini skazalo. Ker je potreba, da pevec vedno le potrebne primerne napeve dobiva, zato, okoliški pevci, je treba, da stopite v pevsko društvo Slavec v Gorici, ono skrbi za dobre napeve in izobraženje v petji.

Ker je lahonski tržaški magistrat prepovedal učiteljem podučevati slovensko petje, treba bo proti magistratu drugače postopati. Kakor vem iz ust nekega prijatelja, bili so nekateri Barkovljani razžaljeni zaradi neke notice v zadnji „Edinosti“, ko jih nekdo pozivlja, naj se za petje potegnejo. To je čudno, samo cerkveno petje ne zadoštuje, ali se bode zunaj cerkve tudi maša pela, kali? pevci pa se gotovo ne bodo samo cerkvenega petja učili, oni zgubé veselje, ako se jim bodo kratile narodne pesmi. Ako nečete Barkovljani ničesa storiti, to nij prav; v drugih krajih se uže možje za to potegnejo, da bodo učitelji smeli slovensko petje podučevati.

Politični pregled.

Češki državni poslanci, ki se pa državnega zbora ne vdeležujejo, ker ga nemajo za postavnega, poslali so Rusom zahvalno pismo zato, ker je ruski narod prevzel preslavno nalogo, da se osvobodé Slovani na Turškem. Vse češke liste, kateri so to pismo priobčili, konfiscirala je vlada in može, kateri so to pismo podpisali, izvesti dr. Riegerja, ki je pismo sestavil, dolžé velike izdaje. Dunajski in madžarski časniki, ki so tudi to pismo prinesli, nijso bili konfiscirani. Iz tega se vidi, da se Nemcem i Madžarom meri z drugo mero, nego Slovanom.

Madžari zdaj divjajo zoper Rumunce, ker držé z Rusi v rusko-turškeji vojni, a ne s Turki, kakor Madžari. Madžarsko divjanje bode imelo kratke noge; Madžare zasmejuje uže ves izobraženi svet, kar so sejali, to bodo želi i žetev je blizu.

Črnogorci so zopet v bojih s Turki, na dveh mestih so se uže dobro sprejeli, nij še natanjko znano, kako srečo so imeli, ker so poročila jako različna.

Ruski car je prišel 6. t. m. zjutraj k podonavski vojski v Ploesti, ki ima sedaj takoj udariti čez Donavo na Turke.

V kratkem bomo tedaj čuli o velicijah bojih na bulgarskeji zemlji; trdno upamo, da bodo v slavo ruskemu orožju in v svobodo bulgarskemu narodu.

V Aziji so Rusi vzeli Turkom uže veliko zemlje mej Perzijo in Črnim morjem; v rokah imajo uže trdnjavi Ardahan in Bajezid, najmočnejšo trdnjavo Kars so obsuli i zaprli s 35,000 vojske, glavna ruska armada pa podi proti Erzerumu Muktar pašo, ki se, na obeh krilih tepen, ne more več braniti ter je v nevarnosti, da mu Rusi pridejo za hrbet, odrežejo ga od Erzeruma in ugonobé. Rusi tedaj povsod dobro napredujejo i vse kaže, da turške armade kmalu vržejo iz dežel, v katerih sedaj stojé. Za Erivanom in Balkanom se dela beli dan.

Na Francoskem zelo vre, ker je MacMahon, republikni prvosednik, razpustil do-

sedanje republikansko ministerstvo, ter si izvolil take ministre, ki republikni nijso posebni prijatelji. Bati se je, da v Pariso počí vstaja.

3. t. m. je papež slovesno obhajal petdeseto obletnico svojega škofovanja; takega praznika in godu doslej še nobeden na svetu nij učakal; ljudstva je prišlo ta dan v Rim sila veliko z vsega katoliškega sveta, telegramov je dobil katoliški glavar veliko tisoč ter je vsem odgovoril. — Laški kralj pa je prav ta dan napravil tudi v Rimu veliko vojaško parado ter praznoval rojstvo laškega statuta.

Mi sicer prav nič nemamo zoper to poslednje praznovanje, vendar mislimo, da bi pametnejše bilo, da si je kralj drug dan zanje zbral i se tako ognol demonstraciji, katera nij bila na pravem mestu.

Dostavek. — Ko je bil ta pregled uže tiskan, dospeli so telegrami iz Kotara i Četinji, da so Črnogorci turško vojsko popolnem zmagali i da imajo uže v rokah pet trdnjav, ki branijo Nikšič, turška posadka je ujeta, Nikšič sam se mora vsak čas udati, ali pa pasti. Turkov je padlo nad 2000, Črnogorcev okoli 600. Črnogorci so v resnici junaci, svet se jim čudi ter jih spoštuje. Tak narod ima veliko bodočnost.

Domače stvari.

* **Znamenje časa.** Ako bi se Avstrija v vojno zapletla, Italija bi precej ségla po tem, po čemer vže davno hrepeni. Friulski listi pišejo, da so zapazili komandanta tržaških vojakov generala Würtemberga, kateri je celo avstrijsko mejo in vazneje kraje pregledal. Tudi je prestopil mejo in hodil po Laškem krog Vidma in Atemisa, kjer bivajo na gorah Slovenci. Kaj to pomenja, to znamo.

* **Došlo je z Lloydovim parnikom** iz Čarigrada nekaj turških velikašev in Angležev, več družin, ki obilo zapuščajo turško stolico, mej temi sta bila tudi črnogorska vojvoda gg. Matanovič in Kraljevič in knježev tajnik pop dr. Ivo Sundečič.

* **Kompanija** vojakov ženirjev je šla v Lošin, da z dinamitom zruši staro trdnjavo, potem pa odpotujejo v Dalmacijo.

* **Železnica skoz Opčine v Ajdovščino.** Inženerja Margoni Schmidt in naš rojak Živic sta začela delati tehnične priprave za to železnico, katera bi do Opčin šla iz Rojana po hribu na železni vrvi in od tod po ravnem potu v Ajdovščino, mi hočemo o tem koristnem podvzetju še spregovoriti.

* **Magistratovi uradniki v blatu,** tako piše lokalni laški list, kateri odkriva umazano gospodarstvo tržaškega magistrata. Sramotno je, da se citirani doktorji ne oglašé pri deželni sodnji, da jih urednik S. Marko tako neusmiljeno biča.

Tržaška okolica, katera na leto znosi mnogo krvavih žuljev v mestno blagajnico, ima vzrok to stvar iz pravega stališča v pretres jemati. Okoličani, ko prosti kmetje,

majo z glavo, da se upa krvavo zasluženi denar takemu predstojništvu. Kaj je Dr. Piciola, Kavacani e tutti quanti, to smo čitali v listu: „La Verità.“

Vi magistratovi gospodje in laški maliki, zakaj se ne oglasite pri sodnji zoper urednika časnika „Verità“, zakaj se puščate tako sramotno po blatu valjati od enega samega človeka? ali nimate več poštenja in značaja, da bi mu pred očito sodbo v obraz pogledali? to tirjamo okoličani, to tirja naravno pravo in značaj. Kaj pa vi, g. župan, načelnik občini, zakaj ne daste vse zamotane štrene v roke državnemu pravduštvu, da bi jo v zadovoljnost ne le tržaške občini, temveč daleč čez okolične meje sosednemu narodu rešil, kateri z nami zatiranimi tržaškimi Slovenci enako čuti. Dokler stvar le privatna ostane in se javno ne reši, ne bode tržaška občina sploh in posebno tržaška okolica imela nobenega spoštovanja do občinskega predstojništva.

Mi se upiramo tukaj na list „La Verità“ in na splošno željo naših okoličanov, ter pozivljamo županstvo, da se stvar, ki je kakor črni madež na beli sliki, očisti in se narodu pokaže prava stran v pravej obliki. Naši okoliški poslanci, tako upamo, pri priliki svoj glas povzdignejo ter bodo tirjali pojasnenja. Konečno pa vprašamo, kako sme biti občinski denar subvencija listu, ki služi stranki, katera je ne le protiaustrijska, temveč tudi tako neprijubna, da je čas, da odstopi z sramotnega odra, kamor jo je „La Verità“ in nje urednik postavil. Ako se pa to ne zgodi, utegnó nastati nemiri in celo nevarne reči, kakor se je to uže pripetilo 14. p. m. ko je nek učitelj, urednika lista „La Verità“ na ulici opoludne napadel, v lep izgled laškeje kulture, katero nam okoličanom vsiljujejo mestni očetje.

* **Spoden iz Trsta in Avstrije** je bil te dni urednik ultralahonskega lista „Il Nuovo Tergesteo“ H. Soliani od policije. Čas je, da enkrat začne vlada trebiti laške rovarje, katerih je še dosti ki le proti Avstriji delajo, ako ne bode o tem ostrá, nastane še huje z lahonsko propagando.

* **Izjava.** Mnogokrat smo pozabili naznaniti, da se je politično društvo „Edinost“ z Skedenjci popolnem spravilo in da vlada najlepša sloga mej njimi in političnim društvom, katerega sej se jako marljivo vdeležujejo.

* **Znamenje časa.** Tudi v Trst je došlo povelje, da se ne sme orožje po morji izvaževati, mislimo, da je to za Grško namenjeno, to da to ne bode zaviralo Grkov udariti na Turka kadar bodo pripravljeni.

* **Za pribegle v Avstrijo** napravi spoštovana igralka gospica Elvira Kent prve dni meseca julija, velik koncert, pri katerem bodo sodelovali razni umetniki, mi priporočamo, da se vdeležé vsi Slovani v Trstu dobrodelnega koncerta.

* **Rimskih romarjev** je bilo minoli teden na tisoče v Trstu, videli smo razne narode in vse stanove.

* **Razširjenje Trsta** v okolico je ena glavnih točk deželnega in mestnega zbora. Prav zdaj je šla prošnja na ministra notranjih oprav, da bi cesar dotično postavo potrdil. Mislimo, da ne bo nič, na okoliška tla se mesto ne bo širilo na škodo okoličanom. Hermet in vsi njegovi pristaši naj zasipljejo morje in tam se mesto lahko širi do Benedk.

* **Nek poljski kanonik**, kateri je iz Rima popotoval skoz Trst, spomnil se je na parobrodu, da je v Benedkah pozabil pod blazino na postelji zlati križ in verižico in druge dragocenosti, brzojavil je to v Benedke v gostilnico, kjer je prenočil, ali odgovorili so, da niso ničesa našli?

* **Demonstracijo** so napravili v nedeljo pred laškem konzulom vroči mladenči laške ali lahonske stranke, v spomin statuta nekdanjega Piemonta in proti papeževi petdesetletnici.

* **Ivan Steska**, po rodu Čeh, odgovorni urednik „Triester Zeitung“ in mnogo let faktor Lloydove tiskarnice, je v Celovcu umrl, kamor je bil šel; bil je pošten Slovan, bodi mu zemljica lahka.

* **V morje** je skočil nek brivec, dva mornarja sta ga izvlekla iz morja, domač prepir je bil vzrok.

* **V morje** je skočil v saboto nek krojač, dva gospoda, ko sta na sprehod šla, izlekla sta ga in spravila v blaznico.

* **Iz morja** so v sredo zopet izvlekli v Milah poleg Trsta utonjenega 32 letnega človeka, kako je v morje prišel, to se še ne ve.

* **Na ključu San Karlo** so našli vtonenega gospoda, kakor se je potem zvedelo, bil je neki natak iz Benedk, ki je v Trstu v revščini brez pomoči živel in sam v morje skočil.

* **Ustrelil se** je minolo nedeljo v Koprju stotnik lovskega batalijona, denarne razmere so ga k samoumoru silile.

* **Upapolna mladež**. V ponedeljek se je predstavil v mestni bolnici 12 letni šolar zaboden v hrbet od svojega učenca z nožem; to se le v Trstu godi.

* **Na lesnem trgu** je bila te dni neka mlada kmetica, ktera je svojo dete v dar ponujala. Ko je bila vprašana, zakaj ponuja otroka, rekla je, da ga je v najdenišnico nesla, da ga tam niso hoteli vzeti in da bi se ga rada znebila; žensko so zaprli.

* **Novorojeno dete** ženskega spola je našla neka žena na hodniku svojega stanovanja, zavito v umazane cunje. Oddala je je v najdenišnico, policija išče nečloveške matere.

* **Navadno rokodelstvo**. Trije ptuji mladeniči so v neki zalogi narejenih oblek zvalili za 5 gl.

* **Zaprli** so hipoma vodja tovarne za sveče, ki je pred nekaj časom falirala, preiskali so mu tudi vse stanovanje; zakaj? to zna sodnija.

* **Konj v voz** vprežen je padel tik pošte v morje, ter je vtonil.

* **Častnik ukraden**. Nek tat je zavohal stanovanje nekega oficirja misleč, da

ima denar, splazil se je v noči v spalnico in mu je odnesel uro in malo goldinarjev; ko se častnik zbudi in hoče na uro pogledati, ni je bilo. Isto tako se je zgodilo nekemu vinskemu trgovcu; tat je spečemu iz sobe, v katerej jih je več spalo, odnesel uro, novce, hlače in še drugo obleko, to so ponočne vaje v Trstu.

* **Nek tiček**, nže vajan krasti, zapazi mandrijskega fanta, ki je nesel na glavi rjuho perila, stopi k njemu, dá mu pisenca s prošnjo, naj je v tretjo nadstropje nese, ter mu da 4 kebre in obljubi stražiti culo perila, fantič otide po stopnicah, tat pa tudi po svojem potu, niso ga še dobili, če tudi je pozneje še več drugih na enak način pokradel.

* **Mlada Dalmatinka**, prišedši s parnikom v Trst, zaspala je na nekem vozičku, ko se zbudi, bila je čisto ukradena, samo krilo jej je ostalo.

* **Redki dan** je bil minoli teden; v sredo niso nobenega zaprli.

Razne stvari.

* **Franjo Krežma**, znani hrvaški umetnik, kateri je v Parisu velikansko slavo žel, kocertiral bode 13., 15. in 17. t. m. v Trstu. Ker je g. Krežma naš brat in dika južnega Slovanstva, zato je gotovo, da se vdeleži vsak komur bode le mogoče, njegovih koncertov.

* **Madžari in Hrvati pred papežem**. Pri sprejemu so bili Hrvati zaznamovani, da stopijo pred sv. očeta pred Madžari. Ti pa so v svojej napuhlosti hoteli Hrvate prehiteti in prodreti skoz njih vrste. Ker pa določenega reda niso mogli promeniti, ujezili so se ter zapustili vatican in Rim, da rešijo svojo madžarsko čast. Mislimo, da papežu ne bode dosti žal, da nij videl prikrišev.

* **Divje zverine** so posebno na otoku Java postale nevarne. Nedavno sta šla dva dečka v gozd nabirat zdravilna zelišča, nič se jima nij prigodilo. Ko pa gresta iz hoste, se ločita, ker je eden imel drugo pot. Naenkrat skoči izza grma na sprednjega tiger, in ga začne daviti. Drugi sliši klic na pomaganje, hiti tja in znožem začne tako rezati zverino, da je rijoveča zdirjala nazaj v hosto. Deček potlej zadene napadenega in težko ranjenega na rame in ga tira domov. Ranjenec bode ostal pri življenji.

Slovstvo.

Slovensko slovstvo se je zopet razširilo z jako potrebnim delom: „Poduk o ženskih ročnih delih za učiteljice, učiteljske pripravnice in gospodinje. Spisala Ana Stumpfi, višja učiteljica c. k. dekliške šole v Trstu.“ Te knjige moramo toliko bolj veseli biti, ker je prva o tej stroki i slovenskej ženskej mladini, pa tudi učiteljicam i gospodinjam jako koristna. Ne govori pa samo o ženskih ročnih delih, katera razlaga temeljito i lajša

poduk s pridetimi podobami, ambak razlaga tudi metodiko, uči spoznavati razne tvarine i dobro gospodinjiti. Jezik je pravilen i lahko umljiv, tehnični izrazi izborni. Priporočamo jo tedaj živo vzlasti učiteljicam i sploh ženskemu spolu; jako pripravna je knjiga tudi pridnim učenkam za darila. Založila jo je pisateljica sama ter se je tiskala v Lloydovej tiskarnici, zunanja oblika je lepa; velja knjiga 80 kr. ter se dobiva pri pisateljici i založnici.

Vabilo na naročbo.

Na občeno željo odličnih hrvatskih in slovenskih rodoljubov začne v Zagrebu od 1. julija t. l. po dvakrat na mesec na celej poli izhajati ilustrovan

„Humoristički list“

pisan v hrvatskem in slovenskem jeziku, ter v različnih dialektih teh jezikov, kateri list bo služil sploh jugoslovanskemu humoru. „Humoristički list“ velja:

Za Avstro-Ogersko:

Celoletno 3 gl. — kr.

Polletno 1 „ 50 „

Četrletno — „ 80 „

Za tuje dežele:

Celoletno 4 gl.

Polletno 2 „

Četrletno 1 „

Da zamoremo ustanoviti število prve naklade, prosimo vse prijatelje težavnega in za današnje razmere velevažnega našega podjetja, naj pošljejo naročnino skrajno do 25. t. m. na:

Administracija „Humorističkoga lista“
v Zagrebu tlica br. 745.

Poprava.

V zadnjem listu „Beseda na Kalcu“ je bila pomota, dve gospodični, ki ste sodelovali, bili ste po naključbi imenovani za ženi; naj nam tega za zlo ne jemljete. Izrekamo jima še enkrat srčno pohvalo.

Velika zaloga

dišav, barvil, omel za zidarje slikarje, firmeža gob, pijavk zdravilnega olja, kemičnih priprav, esence, mila vsake vrste črnila v steklenicah, sveč stearinkih, žvepla finega romanskega za trte se dobiva po niski ceni pri Girolamu Hirschu zraven gostilnice pri „Luni.“